

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnoszeniem do domu **M 520**—, Zamiejscowa **M 540**—, Zagranicą **640**—.

Ogłoszenia. Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencyja pryw. Mk 15. Naczelne Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy publi. i dział ekonom. Mk 90. — Na łonie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50%, drożej. Załączniki przyjmuje się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Adm. „Gonia Krakowskiego”. Komun. przesyłanych Redakcyi uwzględniać się **nie** będzie.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 87.

Kraków, środa 29. marca 1922 r.

Kok V.

Lloyd George przy pracy w ogrodzie.

(Ubranie wewnątrz numeru na str. 7).

nina. Dziennik ów zaznacza, że Lenin jest tylko przemęczony.

Podejrzane pożary

Moskwa, (AW). Coraz częstsze pożary w Moskwie budzą podejrzenie, że są one dziełem elementów antybolszewickich.

Powstania chłopskie

Moskwa (PAT). Z wielu miejscowości Syberji nadchodzą wiadomości o powstaniach chłopów. Ruch powstańców szerzy się najbardziej w guberniach tomskiej i jenijskiej.

Hold dla Naczelnika Państwa

Warszawa (tel. wł. M.). Zjazd białoruskiego włościanstwa, odbyty w Stołbcach, nadesłał pod adresem Naczelnika Państwa wyrazy holdu, zaznaczając, że widzi w nim wielkiego obrońcę ojczyzny, szczyt swych ideałów wolności narodu oraz prawdziwego demokracjotwórcę.

Powrót Naczelnika Państwa

Warszawa (tel. wł. M.). Póź po południu wrócił ze Spawy Naczelnik Państwa.

Uroczystość wileńska w Lublinie

Warszawa. (Tel. wł.) U marszałka Sejmu zjawiał się dziś wojewoda lubelski i zaprosił go na obchód uroczysty, urządzone przez miasto Lublin, z okazji złączenia Ziemi wileńskiej z Polską. Na uroczystość tę mającą się odbyć 29 b.m. przybędą także: Naczelnik Państwa, przedstawiciele rządu, prezydya klubów poselskich oraz delegaci Sejmu wileńskiego.

Rada ministrów

Warszawa. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Rada ministrów przyjęła projekt ustawy o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską, projekt ustawy w przedmiocie zniesienia ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej, projekt ustawy przejściowej, wprowadzającej między narodową konwencję berlińską dla ochrony dzieł literackich i artystycznych, projekt ustawy o ulgowym trybie uzyskiwania stanowiska urzędników prokuratury generalnej oraz projekt ustawy, zawierający rozporządzenie komisarza generalnego Ziemi Wschodnich w przedmiocie rejestracji umów dotyczących sprzedaży lasów. Dalej uchwaliła Rada ministrów wnioski pana ministra zdrowia publicznego w sprawie kredytu na akcje przeciwepidemiczne i na dożywanie dzieci, wnioski pana ministra sprawiedliwości w sprawie zmiany właściwości terytorjalnej sądów okręgowych we Włocławku i Warszawie i wniosek ministra byłej dzielnicy pruskiej o przyłączeniu gminy wiejskiej Pn. ewy powiatu szamotulskiego do gminy miejskiej Pn. ewy, wreszcie przyjęła projekt noweli do ustawy o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku.

Kontrola wydatków państwowych

Warszawa (tel. wł. M.). Ministerstwo sprawiedliwości przesłało okólnik do prezydentów i prokuratorów sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie, aby nadsyłać na Najwyższej Izby, wagi dnie do Izby okręgowych kontroli państwa, odpisy wszelkich umów na stany od 10 milionów marek wzwyż, lub też od umów, zawieranych na termin dłuższy, niż pół roku. Odpisy te mają być przesyłane natychmiast po zawarciu umów.

Lenin ustąpił?

Berlin, (PAT). „Golos Rossii” donosi, że Lenin ustąpił już faktycznie ze swego stanowiska. W ścisłym związku z chorobą Lenina pozostaje przerwaniu podróży inspekcyjnej w południo-

wej Rosji przez przewodniczącego wszechrosyjskiego Centralnego Komitetu wykonawczego. Kajnina, który na pierwszą wiadomość o chorobie Lenina powrócił do Moskwy.

W Moskwie oczekują blizkiej śmierci Lenina

Pariz (PAT. Radio). Wedle ostatnich wiadomości z Kopenhagi pogorszył się stan zdrowia Lenina tak do tego, że należy oczekiwać jego blizkiej śmierci. Wszyscy przywódcy komunistyczni, którzy obecnie przebywają w Niemczech, zostali nagle odwołani do Moskwy.

Zagadkowa choroba

Berlin (AW). Wychodzący tutaj „Golos Rossii” donosi, jakoby Lenin wskutek swojej choroby ustąpił ze swego stanowiska. Natomiast „Nowy Mir” zaprzecza pogłoskom o chorobie Le-

L. George grozi uznaniem sowieków

Nieporozumienia w konferencji rzeczoznawców.

Warszawa (tel. wł. M.). Według otrzymanych z Londynu depesz, rzeczoznawcy państw sprzymierzonych obradują w dalszym ciągu nad sprawami rosyjskimi. Między stanowiskiem delegacji francuskiej i belgijskiej z jednej, a włoskiej i angielskiej z drugiej strony oznaczyły się przeciwieństwa. Mówią, że Lloyd George miał się wyrazić, iż w razie, gdyby między sprzymierzonymi nie doszło do porozumienia, to Wielka Brytania uzna na własną rękę rząd sowiecki.

O wspólny front przeciw Francji i Połsce

Warszawa (tel. wł. M.). Z Paryża telegrafują, że włoski minister spraw zagranicznych Scancer, dąży do całkowitego porozumienia z Lloydem George'm w sprawie zjazdu genueńskiego, pragnąc przeciwdziałać w ten sposób wpływowi Francji, Polski i malej ententy na tym zjeździe.

L. George już zdrow

Leaffield (Radio, PAT). Lloyd George powraca do Londynu jutro, aby ożywić przygotowania do konferencji genueńskiej. Doniesiono, że zdrowie jego znacznie się poprawiło. Tydzień obecny spędza on na rokowaniach z poszczególnymi ministrami. Dnia 3 kwietnia postawi przed parlamentem kwestję zaufania do swej osoby i polityki, jaką ma rozwinąć w Genui.

Delegacja niemiecka

Berlin (PAT. B. Wolffa). Delegacja niemiecka na konferencję w Genui będzie się składała z 80 osób, wliczając w to personalni biurowi. Wobec położenia, wywołanego przez notę komisji reparacyjnej, jest wątpliwem, czy kanclerz Rzeszy pojedzie do Genui.

Delegaci sowieccy do Genui

Warszawa (tel. wł. M.). Agencja Wolffa donosi, że rząd szwajcarski zgodził się na przewiezienie delegacji sowieckiej do Genui. Na liście delegatów sowieckich znajdują się między innymi Lenin (?), Krasin i Litwinow. Bolszewicy zażądali sobie prawo zmiany listy delegatów.

Zmiana w polskiej delegacji do Genui

Warszawa (tel. wł. M.). W ostatniej chwili dokonana się zmiana w liście delegacji polskiej na konferencję genueńską. Zamiast ministra Siemaszki w skład delegacji wchodzi minister robót publicznych Naratowicz. Reszta członków delegacji pozostaje niezmienną. Są nimi panowie: poseł polski w Rzymie, August Załuski, poseł polski w Rydze Jodko, podsekretarz stanu Strassburger i p. Antoni Wieniawski.

Wyjazd min. Skirmunta

Warszawa (PAT). Wczoraj wieczorem minister spraw zagranicznych Skirmunt opuścił Warszawę, udając się w podróż do Paryża i Londynu. Odjeżdżającego ministra żegnali na dworcu poseł angielski, członkowie poselstwa francuskiego, poseł włoski, czechosłowacki, serbski, charge d'affaires rumuński, dyrektor departamentu ministerstwa spraw zagranicznych, szef protokołu dyplomatycznego, oraz liczni urzędnicy z ministerstwa spraw zagranicznych.

Min. Skirmunta zastępuje premier

Warszawa (tel. wł. M.). Dziś prezydent ministrów Ponikowski objął osobiste kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych, na czas nieobecności ministra Skirmunta.

celem wszelkie prawa i wolności, zapewniając im zachowanie i swobodny rozwój ich narodowych organizacji kulturalnych.

VI. Rządy reprezentowane na konferencji, postanawiają wspólnie załatwiać wyłącznie za pomocą środków pokojowych wszelkie spory i zatargi, wynikiem pomiędzy ich państwami. We wszystkich sprawach większej wagi przekazywać będą spór do polubownego załatwienia wybranych za wspólną zgodą państw zainteresowanych specjalnym sądom rozjemczym, albo Trybunałowi Sprawiedliwości międzynarodowej w myśl paktu Ligi Narodów.

VII. Państwa, reprezentowane na konferencji warszawskiej, oświadczają, że jeżeli jedno z nich będzie napadnięte bez dania do tego powodu, zachowując ona postawę życzliwą w stosunku do państwa napadniętego i natychmiast porozumieją się ze sobą o środki, które trzeba będzie przedsięwziąć.

Art. VIII. Układ niniejszy zawiera się na lat 5, licząc od dnia złożenia ośmiu ratyfikacji. Będzie on przedłużany milcząco z roku na rok z prawem wypowiedzenia na 6 miesięcy „apropo”.

Art. IX. Układ niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne złożone w ministerstwie spraw zagranicznych w Warszawie.

Sporządzono w Warszawie w 4-ch egzemplarzach dnia 17 marca 1922 roku. — Podpisani: Skirmunt, Płip, Holstl, Meyerowicz.

Rokowania Polski z Klajpedą

Warszawa (tel. wł. M.). Dzisiaj rozpoczęły się tutaj rokowania między Polską a miastem Klajpedą. Ze strony polskiej bierze udział w rokowaniach poseł Szarota. Delegacja miasta Klajpedy składa się: z prezesa Dyrektoryatu krajowego, Steputa, wiceprezydenta Rady Stanu, Raucha i konsula honorowego p. Johna.

Odznaczenie rumuńskie

Warszawa (PAT). W dniu wczorajszym charge d'affaires rumuński wręczył ministrowi spraw zagranicznych Skirmuntowi wielki krzyż gwiazdy rumuńskiej sekretarz państwa pan Skowroński otrzymał odznaczenie i tytuł oficera orderu gwiazdy rumuńskiej.

Sytuacja w Rjece

Rzym (PAT). Rada wojskowa miasta Rjeki oddała władzę w ręce konstytuancy. Ochotnicy zostali rozbrojeni i rozpuszczeni. Wojska włoskie utrzymują porządek w mieście.

Podwyżka należności za rozmowy telefoniczne

Warszawa (tel. wł. M.). Od dnia 15 kwietnia należności za rozmowy telefoniczne między miastami zostają podwyższone o 50 procent.

Przeciw podwyżce czynszu

Lwów (tel. wł. K.). Lwowska Izba handlowa i przemysłowa wystosowała do ministra przemysłu i handlu i do ministra skarbu telegraficzny protest przeciwko proponowanej podwyżce czynszu w 100-krotnej stawce za lokale handlowe i przemysłowe.

Defraudacja w Jarosławiu

Lwów (tel. wł. K.). Urzędnik filii warszawskiego Banku Ziemiań na wschodnią Małopolskę w Jarosławiu. Wójcik, dopuścił się defraudacji 200.000 marek, poczem umknął w kierunku Królestwa. Zawiadomiony o jego ucieczce posterunek policyjny w Rawie Ruskiej, zdobył go tam na dworcu przyaresztować, poczem odesłał go do sądu w Jarosławiu.

Strajk dozorców

Warszawa (tel. wł. M.). Wybuchł tu strajk dozorców domowych na tle ekonomicznym.

Krwawa demonstracja przeciw monarchistom austriackim

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Belgradu, że z okazji zabawy austriackich oficerów w Zagrzebiu przyszło do demonstracji młodych Chorwatów. Padły strzały; rannych było kilka osób. Policja ustaliła nazwiska wszystkich uczestników zabawy. Demonstracja zwracała się przeciw monarchistom austriackim, których posądzono o stosunki z blokiem chorwackim i partią Radica.

Ulotne pisma w obronie b. cesarza Karola

Wiedeń (PAT). „Sonn und Montags Zeitung” donosi, że wczoraj na Ringstrasse i w kilku obwodach Wiednia rozrzucono pisma ulotne, przed stawiające oplakane stosunki, w jakich znajduje się były cesarz Karol. Policja aresztowała rozrzucających te pisma ulotne.

Zjazd ros. monarchistów w Berlinie

Warszawa. (Tel. wł.) Z Berlina telegrafują, że grupa monarchistów rosyjskich, wydalonych z granic państwa polskiego przybyła tamże, dokąd

niezwłocznie zwołano zjazd monarchistów rosyjskich z całej Niemiec.

Konwencja polsko-bałtycka

Warszawa. (PAT). Układ polityczny, zawarty między Estonią, Finlandią, Łotwą a Polską, obejmuje następujące punkty:

I. Rządy reprezentowane na konferencji warszawskiej potwierdzają wzajemne uznanie traktatów pokojowych, które zakończyły stan wojny w dniu 2 lutego 1920 r. pomiędzy Estonią a Rosją, w dniu 11 sierpnia 1920 r. pomiędzy Łotwą a Rosją, w dniu 14 października 1920 r. pomiędzy Finlandią a Rosją, i w dniu 18 marca 1921 roku między Polską z jednej a Rosją, Białorusią i Ukrainą z drugiej strony.

II. Rządy reprezentowane na konferencji zobowiązują się nie zawierać żadnych układów, które byłyby wymierzone w sposób bezpośredni albo pośredni przeciw jednemu z ich państw.

III. W celu zupełnego wyjaśnienia ich stosunków wzajemnych i zapewnienia im szczerości, każdy z rządów reprezentowanych na konferencji warszawskiej będzie obowiązany bezwzględnie podać do wiadomości trzech rządów pozostałych tekst traktatów, które zawarł z jednym lub kilkoma państwami trzecimi.

IV. Rządy reprezentowane na konferencji zobowiązują się rozpocząć w jaknajkrótszym czasie rokowania, celem zawarcia z sobą tych trak-

tatów i konwencji administracyjnych i gospodarczych, których dotąd braknie, a w szczególności traktatów handlowych i konwencji konsularnych, opcyjnych i ekstradycyjnych.

V. Państwa, w których znajdują się mniejszości narodowe, należące do rasy „niebezpiecznej” w jednym z pozostałych państw, umawiają się zagwarantować tym mniejszo-

Zona z kochankiem zamordowała męża

Lwów (tel. wł. K.). W Jaśnińskich koło Szczercowa zamordowano gospodarza, Ignacego Krawczuka. Według przeprowadzonych dochodzeń przez wywiadowców lwowskiego urzędu śledczego, Lorena i Kaślika, przy pomocy psa policyjnego, okazało się, że mordercami są: żona zamordowanego, Katarzyna i jej kochanek, a zarazem stryjeczny brat zamordowanego, Bazyli Krawczuk. Krytycznej nocy Bazyli Krawczuk wywołał Ignacego z chaty na podwórze, pod pozorem, że złodzieje wykradli mu z piwnicy kar-

tofle. Gdy Ignacy przybył na miejsce, Bazyli chwycił go za gardło i powalił na ziemię, a wiożący mu rękę w usta, począł go dusić. Pomagała mu w tem nadbiegła żona nieszczęśliwego, zadając zarazem ofiarze nożem ciężary pchnięcia w brzuch. Mordercy, dokonawszy zbrodni, położyli ofiarę swoją na ziemię i zaczęli wzywać pomocy. Przybyłym sąsiadom opowiedzieli, że na Ignacego tapadli nieznani bandyci, którzy na ich skrzyki zbiegli.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Jana Kapistrana
Wschód słońca: 6:27
Zachód słońca: 7:05
Długość dnia: 12:38

Wtorek
28
Marca

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Dzieci ziemi”.
Środa: „Horsztyński”.
Czwartek: „Maska”.
Piątek: „Mizantrop”.

TEATR OPERA I OPERETKA

Wtorek: „Amor w śniegu”.
Środa: „Trubadur”.
Czwartek: „Amor w śniegu”.
Piątek: „Odmłodzony Adolar”.

TEATR BAGATELA

Wtorek: „Dom osaczony”.
Środa: „Dom osaczony”.
Czwartek: „Adam, Ewa i wąż” (Premiera).
Piątek: „Adam, Ewa i wąż”.

WYKŁADY W ZWIĄZKU LITERATÓW

(Dom Intelistów, plac św. Ducha).

Wtorek, prof. dr Józef Flach: „Bolszewicy” Sierozewskiego (z powodu warszawskiej premiery).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

w Krakowie. Rynek gł. Lina A—B L. 33.

Wtorek, dr Józ. Brodzki: „Kamil Cypryan Norwid” z recytacją art. dram. A. Wegierki.

Dzisiaj i codziennie! Po raz pierwszy w Krakowie!

Szczury New-Jorku

amerykański dramat kryminalny w 5 aktach.
Występ detektywa J. M. Pottera w walce z „Niebieską bandą”

w Kinoteatrze „Warszawa” (Stradom 15)

Z pobytu ministra Darowskiego w Krakowie

(1.) W dniu wczorajszym odbyła się w Krakowie w Domu robotniczym przy ul. Dunajewskiego konferencja Związku zawodowego górników, w której wzięli udział: minister pracy i opieki społecznej p. Darowski, główny inspektor pracy p. Klott, przedstawiciel starostwa górniczego, dyrekcji salin, inspektor pracy z Sosnowca p. Gallot, inspektor pracy krakowski p. Sinyczyński, posłowie dr Bobrowski, Moraczewski, Żuławski i Klempensiewicz, oraz delegaci górników ze wszystkich polskich kopalń węgla, nafty i soli.

P. minister Darowski wygłosił dłuższe przemówienie, w którym przedstawił obszernie położenie polskiego górnictwa tudzież program dążeń ministerstwa pracy w dziedzinie poprawy położenia górników i zaznaczył, że konferencja wczorajsza jest pierwszym w Polsce wypadkiem współpracy Związku zawodowego z ministerstwem pracy.

Pierwsza kobieta — inżynierem w Czechach.

(1.) Przed paru dniami na wydziale chemicznym niemieckiej politechniki w Bruenn, zdała drugi egzamin państwowy panna Wolf; jest ona pierwszą kobietą inżynierem w republice czechosłowackiej.

Największy lodowiec świata.

Równoległe do południowego koła biegunowego, od Ziemi Edwarda VII do Ziemi Wiktorji, na przestrzeni 7.000 kilometrów, tj. mniej więcej takiej, jak od gór Uralskich do Paryża, ciągnie się olbrzymia baryera lodowa, stanowiąca jednolity lodowiec o ścianie dochodzącej do 80 metrów wysokości, a którego szerokość wynosi do 1.500 kilometrów, z czego zbadano już przestrzeń około 600 kilom. szerokości.

Ogromna ta masa lodu, ulegając prawom ruchu, stwierdzonym już dawno przez Tyndalla w lodowcach alpejskich, posuwa się stale ku północy z szybkością 500 metrów na rok.

Być więc może, że z czasem południowa półkula naszej ziemi stanie się widownią nowej epoki lodowej.

Stan pogody.

Komunikat o stanie pogody wydany w poniedziałek dnia 27 marca 192. roku o godzinie 8 wieczerze według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

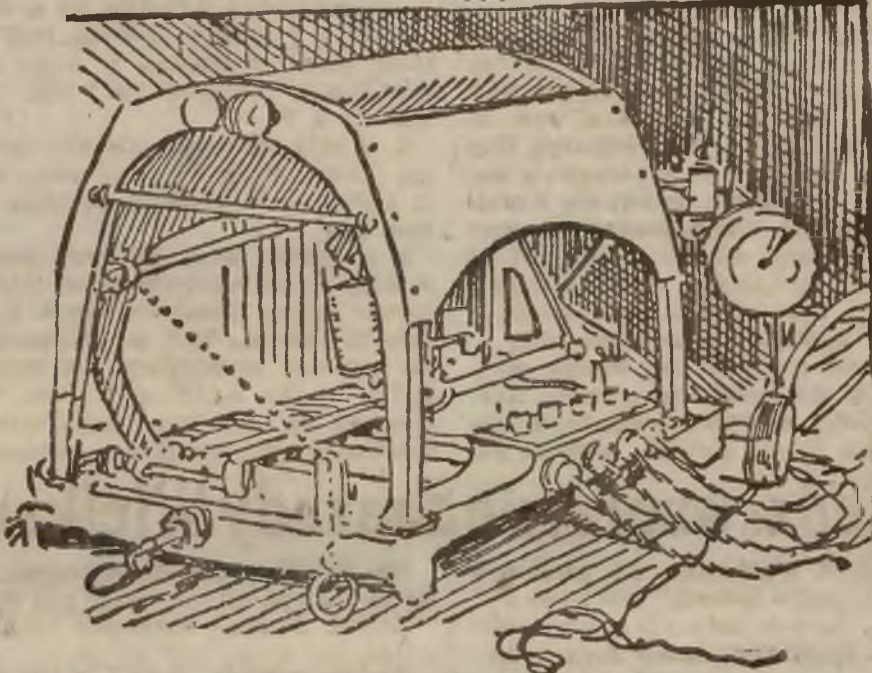
Stan atmosfery: Pogoda w Europie środkowej zależała od depresji, której środek leżał nad Polską. Opady notowano w całej Polsce.

Temperatury o godzinie 3 popołudniu wahały się w granicach od +3 do +11 (Poznań +3, Tarnów +5, Kraków +9, Kiewercze +11).

Kraków godz. 8 wieczerze: Ciśnienie 746,2, temperatura +5,9, maksimum +9,3, minimum +0,5, opad 20 mm., stan nieba: pochmurno.

Prognoza na wtorek: Pogoda zmienna, pogodnie, miejscami opady.

Jak ślepi czytają przy pomocy maszyny.

(d) Od szeregu lat różni uczeni, jak lekarze i inżynierowie, pracują nad skonstruowaniem odpowiedniej maszyny, aby ślepi mogli przy jej pomocy czytać różne pisma i książki. Do tej pory sporządzono już wiele takich maszyn, a modele tych maszyn były wystawione na licznych zjazdach lekarskich i wystawach, gdzie wynalazców nawet nagradzano dyplomami. Obecnie

po licznych eksperymentach została udoskonaloną taka maszyna, pomysłu lekarza a gnieźnieńskiego, dra E. Fournier d'Albe, zwana „optophone”. Rycina powyższa przedstawia taką maszynę, za pośrednictwem której i za pomocą słuchu, osoby niewidzące mogą bez natężenia czytać pisma i książki.

Tragiczny wypadek na dworcu w Tarnowie.

Śmierć konduktora kolejowego.

(u.) Ubiegłego piątku do przotaczania wozów kolejowych na dworcu kolejowym w Tarnowie wysłano, dla braku dwóch ludzi w partyi przesuwalczy wozów, konduktora Jozefa Białkałę. — Nadzorca przotaczni, widząc, że otrzymuje niewyszkolonych w przotaczaniu wozów ludzi, z góry oświadczył p. Trzeciakowi, naczelnikowi stacji, że za wypadki ewentualne nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Mimo to Białkała rozpoczął swoją służbę, a pełnienie obowiązku było tem trudniejsze, że

tak zwrotnice, jak lampy wcale nie świeciły się. Białkałę, toczącego dwa wozy, nagle uderzyła w głowę ściana wagonu, wskutek czego ten, oszołomiony uderzeniem, dostał się między bufory wozów, które zgnioty mu klatkę piersiową. Białkała zginął na miejscu, pozostawiając żonę i kilkoro nieletnich, niezaopieczonych dzieci.

Jest on zatem ofiarą zgubnych skutków przeprowadzonej redukcji personelu kolejowego, która fatalnie daje się odczuwać w ogólnej gospodarce kolejowej.

Olbrzymi pożar składów samochodowych w Warszawie.

W nocy z piątku na sobotę wybuchł w Warszawie przy ul. Terespolskiej 48, groźny pożar na terytorjum, należącym do Towarzystwa akcyjnego budowy maszyn i urządzeń sanitarnych. „Drzewiecki i Jeziorański”. Mieścił się tam również amerykański Czerwony Krzyż, który posiada garaż, warsztaty reparacyjne, oraz składy benzyny, smarów, karbidu, opon i t. p. przyborów samochodowych.

Akcyę ratunkową utrudniał brak wody. Niebezpieczeństwo było tem większe, że w pobliżu mieścił się zbiornik, zawierający 5000 litrów benzyny, oraz hala z autami.

Po blisko 2-godzinnej akcji udało się pożar umiejscowić. Spalily się: skład gum i przyborów samochodowych, skład karbidu oraz hala z pię-

ciu samochodami i maszynami do obróbki metali. Straty miliardowe. Ocalała druga hala i zbiornik z benzyną.

Fachowiec, mający w Krakowie dobrze prosperującą fabrykę szuka wspólnika

dla założenia filii w jednym z większych miast wsch. Małopolski
Ma na ten cel 2 lokale.
Kapitał 1 do 2 milionów potrzebny.
Zgłoszenia pod „Fabryka” 8928.

Czego domaga się Kraków.

Hold dla Ojca św. — Uczczenie zjednoczenia Wilna z Polską. — Protest przeciw wytyczonej granicy polsko-czeskiej. — Nie oddamy Jaworzyny spiskiej! — O mandaty poselskie m. Krakowa. — Kolejowe połączenie Górnego Śląska z resztą Rzeczypospolitej.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

(1.) Po długiej, bo z górą dwumiesięcznej przerwie zebrała się wczoraj Rada miejska pod przewodnictwem prez. Federowicza.

Hold dla Ojca św.

Otwierając obrady prez. Federowicz wspominał o ważnym dla narodu polskiego momencie powołania przed niedawnym na stolicę Piotrową papieża Piusa XI. Jest to w historii papieżstwa pierwszy wypadek, że na najwyższą świętość widomej głowy Kościoła katolickiego wyniesiony został kapłan, znający dokładnie nasz kraj i ludzi, tudzież stosunki międzynarodowe, wśród których znalazła się zamartwychwstała Polska, dzięki czemu niekroć przyjdzie nam wywalczając głos na koncertach państw europejskich, znajdziemy niewątpliwie w osobie Ojca św. protektora, który może przechylić szalę na naszą stronę.

Na wniosek prez. Federowicza Rada m. uchwaliła przez akklamację przeciw na ręce nuncjusza papieskiego w Warszawie wyrazić holdu i wysokiej czci dla Ojca św. wraz z zapamiętaniem synowskiego przywiązania.

MANIFESTACYA NA CZEŚĆ WILNA.

W dalszym ciągu wyraził prez. Federowicz gorącą radość z powodu wielkopomnego faktu połączenia ziemi wileńskiej z całą Rzeczpospolitą Polską. Mówca oświadczył, że w poczuciu ważności tego momentu i dla konieczności pilnego przestrzegania wszelkiej tradycji narodowej, w im. Rady m. Krakowa zaprosił delegację wileńską w gościnę do naszego miasta, w którego starych murach spoczywają królewskie szczątki pierwszych twórców idea zjednoczenia Litwy z Polską. Imieniem prezydium miasta przedłożył prez. Federowicz następujące wnioski:

1. Rada m. Krakowa ponawia zaproszenie prezydenta miasta o przyjazd delegacji wileńskiej do Krakowa. 2. Rada m. upoważnia prezydium m. wspólnie z konwentem senatorów do utworzenia komisji z łona Rady m., celem przygotowania programu przyjęcia oraz ustalenia terminu przyjazdu delegacji wileńskiej. 3. Rada m. upoważnia prezydenta miasta do poczynienia koniecznych wydatków z przyjęciem delegacji wileńskiej, związanych z kredyty w dz. XIV. przygodne budżetu na r. 1922, podwyższonego o odpowiednią kwotę z tem, że w swoim czasie należy o tem złożyć sprawozdanie Radzie miejskiej.

Huczny oklaskami przyjęto jednogłośnie powyższe wnioski.

NIE POZWOLIMY NA ODEBRANIE NAM JAWORZYN!

R. m. Kuźniar z kolei wykazywał w dłuższym przemówieniu, iż granica wytyczona pomiędzy naszym krajem a Czechosłowacją jest stale krwawiącą raną narodową; granica ta jest czemś wprost potwornym, przekraczając nieważnie a bezcelowe części geograficzne, nierozdzielnie spojone, i tworząc z nich dwie odrębne gospodarcze jednostki. Mówca podnosił, że naród polski nie zgodzi się nigdy na takie niesprawiedliwe wytyczenie granicy, iż bronić będzie tej polaci ziemi, do której Polska ma nieprzekazane prawa, ziemi, która nigdy czeską nie była, do której przywiązane są wszystkie nasze legendy, iż nie da przedewszystkiem odszrać sobie perły Tatr polskich, tj. Jaworzyny spiskiej, która jest jedynym naszym miejscem leczniczym, mającym widoki świetnego rozwoju, mogącem zastąpić nam coraz bardziej już dziś niestety zatrute gruzlicą Zakopane. (Mówca twierdził, że w Zakopanem umiera dziś mnóstwo osób dziennie na gruzlicę, a istnieje tylko jeden aparat do przeprowadzania dezynfekcji mieszkań, której wobec tego nigdy się nie robi.)

R. m. Kuźniar kończąc swe wywody wniósł im. wszystkich klubów następujący wniosek:

Rada m. Krakowa uznając, iż względy gospodarcze, geograficzne i etnograficzne przemawiają bezwarunkowo za koniecznością korekty obecnie wytyczonej granicy czesko-polskiej, która rozcina na części niezdolne do samodzielnego życia dotychczasowe jednostki gospodarcze na Śląsku, Sp. szu i Orawie, a w szczególności uznając m. i. wysoką wartość leczniczą dla przewa-

żnie nizinnej Polski górskiego krainki Jaworzyny spiskiej, zwraca się do Sejmu z wnioskiem żądaniem, aby nie zatwierdził traktatu czesko-polskiego tak długo, dopóki wszystkie te sprawy nie zostaną pomyslnie załatwione. Wszelkie inne bowiem rozwiązania sprawy wytworzyłyby stan napięcia stosunków między obi. sąsiedzącymi państwami.

Wniosek ten został przyjęty przez akklamację.

Z kolei r. m. Kozłowski apelował do posłów m. Krakowa, by jako posłowie miasta wojewódzkiego poparli tę sprawę w Sejmie i nie dopuścili do rozstrzygnięcia niemi, należących do krakowskiego województwa.

O POWIĘKSZENIE ILOŚCI MANDATÓW M. KRAKOWA.

W dalszym ciągu s. Przesłanki odczytał w im. prezydium następujący wniosek:

„Rada miasta uznając, że przyznana w projekcie ordynacji wyborczej do Sejmu ustawodawczego gminy m. Krakowa ilość i mandatów poselskich, nie odpowiadają ani znaczeniu kulturalnemu, ani historycznemu miasta Krakowa, ani też jego sile gospodarczej i podatkowej, jest dla m. Krakowa niebawem krzywdzącą i domaga się podwyższenia ilości tej do cyfry przynajmniej sześciu.

Rada miasta uważa, że w miastach mniejszych niż 25.000 mieszkańców powinny dawać prawo wyboru i posła, przytem reszta powyżej 12 tysięcy pięćset głosów się za pełne 25.000.

Rada miejska stwierdza, że miasta, stanowiące dziś ogniska najbardziej państwowe świadomości elementu, największego zainteresowania się sprawami państwa nie mają należytego zastępstwa w Sejmie, wynikiem czego jest zupełny upadek miast w Polsce, a tem samem upadek niekroć gospodarczej państwa i że w interesie przedewszystkiem państwa leży, by element miejski w Sejmie wydatnie zamówić.”

Na temat tego wniosku wywiązała się niezwykłe ożywiona, a miejscami mocna burzliwa dyskusja, w której na tle partyjnym r. m. Ryman i r. m. poseł Tabaczyński (nar. dem.) zwalczała namierzone r. m. Beckera, dowodzącego w pełnym swady przemówieniu, iż miasta wogóle, a m. Kraków w szczególności, jako siedziba uniwersytetu, najwyższych uczelni, śledzisko kultury i sztuki, przemysłu i rzemiosła musi domagać się powiększenia ilości mandatów poselskich.

W dyskusji zabierali nadto głos r. m. ks. Kasprzyk, r. m. Adelman i r. m. poseł Bobrowski, poczem przyjęto powyżej przytoczoną резолюcję wraz z poprawką posł. Bobrowskiego, aby w razie niemożności powiększenia liczby mandatów miejskich rozważono ewentualne włączenie do okręgu m. Kraków kilku sąsiednich powiatów wiejskich.

Z kolei odczytano szereg wniosków nagłych, m. i. wniosek sprzeciwiający się przeniesieniu akademii sztuk pięknych z Krakowa do Warszawy, tudzież wniosek domagający się przy-

Krwawy dyktator zwaryował

KOMUNISTA BELA KUHN.

(d) „Baseter Nachrichten” donoszą, że Krwawy dyktator bolszewicki na Węgrzech, Bela Kuhn, przebywający obecnie w Moskwie, od dłuższego czasu cierpi na rozstrój nerwowy, który przeszedł w stan przedśmiertny.

Kierujące sery w Moskwie nie zdawały sobie początkowo sprawy z tego i powierzyły mu stanowisko komisarza politycznego przy armii.

Pierwszą czynnością jego na tem stanowisku było wydanie 7000 wyroków śmierci, które zostały wykonane na żołnierzach w przeciągu jednego tygodnia. Gdy wieść o tej rzecz dobiegła do Moskwy, w sferach kierujących zaplanowano przesłanie Beię Kuhna natychmiast odwołano, a przed kilku dniami, po zbadaniu lekarstkiem, umieszczono go w Moskwie, w szpitalu dla umysłowo chorych.

stąpienia do budowy gmachu sprawiedliwości wobec fatalnego stanu sądów krakowskich.

Przed godziną 8-tą dopiero przystąpiono do porządku dziennego. R. m. Poturzek referował nader ważną sprawę naglącej konieczności należącego

POLĄCZENIA KOLEJOWEGO GÓRNEGO ŚLĄSKA Z RESZTĄ RZECZYPOSPOLITEJ

i odpowiedniej rozbudowy sąsiednich dróg kolejowych.

Wnioski Sekcji I, II i III przedłożone w tej sprawie przewidują ustalenie projektu rozbudowy kolejowego węzła krakowskiego, przystąpienie do rozbudowy linii tramwajowych z Krakowa do środowisk trzech Zagłębi węglowych, a mianowicie do Jaworzna, Sosnowca i Katowic, dalej bezwzględnie naprawę gościnnie, prowadzącego z Krakowa przez Lieszki do Oświęcimia, w celu umożliwienia komunikacji samochodowej na tej najkorzystniejszej drodze katowej do Górnego Śląska, wreszcie rozszerzenie zakresu działania Starostwa górniczego w Krakowie na Zagłębie dąbrowskie, które dotąd podlega wprost ministerstwu handlu i przemysłu w Warszawie.

Nad wnioskami tymi rozwinęła się obszerna dyskusja, w której m. i. r. m. Liebling domagał się zaleszenia wż paszportowych na Górny Śląsk.

Rada miejska uchwaliła wnioski w sprawie połączenia Krakowa z G. Śląskiem, luno wnioski oraz resztę spraw porządku dziennego z powodu spóźnionej pory odłożono do następnego posiedzenia.

Lloyd George przy pracy w ogrodzie.

(Do ilustracji tytułowej.)

(d) Premier ministrów angielskich, Lloyd George, na którego postacią patrzą ustawicznie nie tylko oczy Europy, lecz całego świata, obecnie przed konferencją genueńską przebywa na wakacje we własnej posiadłości Chequers. Tam to z wielkim zamiłowaniem Lloyd George oddaje się pracy w ogrodzie i w polu, przyczem rowa-

rzyszy mu żona, Margareta, z chęcią pomagając swemu mężowi, który przy tej nadzwyczajnej pracy mało co mówi. Rycina nasza przedstawia trzy epizody z dokonywanej pracy w ogrodzie przez Lloyd'a George'a, wedle dokonanych zdjęć fotograficznych, zamieszczonych w pismach angielskich.

Rozwiedziony mąż - narzeczonym własnej żony.

Tragikomedia w 5 aktach.

(1.) Oryginalny i nie pobawiony pewnej pikanteryi wypadek zdarzył się świeżo w Londynie. Jak łatwo można sobie wyobrazić, przeciwnikami w procesie byli ludzie ongiś pobrani, póź-

niej rozwiedzeni. Aby uzmysłowić sobie rzecz całą, która dostarczyła tematu do rozprawy sądowej cywilnej, należy przedstawić ją komediowo, dzieląc ją na pięć aktów:

Wstąpię jako wspólnik do fabryki maszyn lub do zakładu reparacyjnego maszyna i t. d. z gotówką około 5 milionów mk. Obeznanym w ślusarstwie, tokarstwie i t. d. Łask. oferty pod nr. 10.440 do Biura ogłoszeń „PAR”, Poznań, ul. 27, Grudnia 18. 8938

NOWY MAGAZYN OBUWIA

Zawiadamiam uprzejmie Sz. Klientów, iż przy składzie pończoch założyłem również **MAGAZYN OBUWIA** wszelkiego rodzaju w najlepszych gatunkach, najmodniejszych fasonach i kolorach po cenach konkurencyjnych. Polecając swój magazyn obuwia łask. względem, kreślę się z powataniem 8857 **S. PALIBAUM**, magazyn pończoch i obuwia Kraków, Rynek gł. 8 Pasaz Bielaka, sklep Nro 7.

Urządzenie młynów

tartaków, perzeł, kompletne transmisje i łożyska. **Specyjalność!** ruszta kotłowe zwykłe i schedule do trocin. **Specyjalność!** Płatkarnia. Remont maszyn parow. i motorów. Maszyny rolnicze: śleszkarnie, młynki. Urządzenia olejarki: galetowniki, prasy i łożyska do wyciskania oleju.

Odlawów różnych

wedle własnych i nadesłanych modeli dostarcza i wykonuje 8842

Fabryka maszyn i odlewnia

Bracia Biskupscy S. A. 3. w Kołomyi. Cenniki i kosztorysy na żądanie. **Adres firmy:** Marek Feuerstein, Lwów, Grodecka 59.

KTO CHCE KUPIC TOWARY?

Pod najniższymi cenami, niech napisze, lub przyjeżdżając do ŁÓDZI, uda się do sklepu fabrycznego **M. Bryl**, w podwórzu III wejście. Gdzie są do nabycia w resztkach i w stykach białe i kolorowe płótna na bieliznę i pościel, towary na wyprawy i poszwy, batysty, etamina, kretony, muslina, firanki i niek. flanela, barebeny, oągi, chustki, podszochy, obrusy, koldry, rówaśe aswojoty, sukna, kory i welny na damskie i męskie ubrania, kostiumy, płaszcze i suknie i wiele innych towarów. **UWAGA!** Wysyłam pocztą za zaliczką odcinki i reszta w każdej ilości po otrzymaniu zamówienia i sadatku. Cenników i próbek nie wysyła się. 8807

Ważne dla kalfiarzy, garncarzy itp. Głęboką w proszku i w łuskach 8841 **Minium prawdziwy, Glazury zagran.** Zwykłe i szmelcowe dostarcza natychmiast **H. MÜNZER**, Kraków, Dietłowska 29.

Wspólników z poważnym kapitałem

poszukuje się we Lwowie celem rozszerzenia: 1) Wytwórni zabawek wełnian. (istnieje od 1912 r., robotnic 20). 2) Wytwórni pończosznicej (o 6 maszynach). W Krakowie zaś: 3) Wystawy wyrobów polskich (założonej w 1906 r. w centrum miasta), 4) Wytwórni ozdób na drzewko (istnieje od 1917), 5) Wykończalni bielizniarskiej (istnieje od 1917 r., maszyn 14). Informacji udziela się i przyjmuje zgłoszenia w Lidze Pomocy przemysłowej we Lwowie, Pańska 11 do 5 kwietnia 1922. 8950

Dotychczas niebywałe!

Dostarczam osobom prywatnym w miastach lub wełach po ośnach burtowych wszelkiego rodzaju artykuły pierwszej potrzeby i luksusowe przedniej jakości. Blizszych szczegółów udzielam i wysyłam natychmiast na żądanie ilustrowane katalogi Nr. 1083, zawierające do 10.000 artykułów, a przy określeniu artykułu i minimalnem zapotrzebowaniu próby. **HUGO FALK, WARSZAWA, UL. NOWINIARSKA 14.** Agenci i ogólni poszukiwani w całości.

Gospodarstwa

28 mórg pszennej ziemi, łąka z torfem kompl. żywym i martwym inwentarzem. Cena 3 miliony. 50 mórg dobrej ziemi, 5 mórg łąki z torfem, światło elektryczne, kompl. martwy i żywy inwentarz. Cena 5 milionów. 60 mórg buraczanej ziemi 7 milionów. 135 mórg buracz. ziemi 15 milionów, 336 mórg buracz. ziemi 33 milionów. 520 mórg dobrej ziemi 30 milionów, 200 mórg 14 milionów. 220 mórg buracz. ziemi 20 milionów, 1036 mórg dobrej ziemi 85 milionów, 2000 mórg 150 milionów. Wielki wybór wymienionych majątków z dobrem zabudowaniem, kompl. martwym i żywym inwent. kilka gościńców, hoteli, tartaków, kamienie i wszelkie przedsiębiorstwa. Zgłoszenia uprasza:

AGENCJE KOMISOWE M. KORALEWSKI I S-ka Poznań, Strumykowa 38, II. p. Telefon 2478.

Z dworca tramwajem Nr. 9. Proszę sważyć na firmę. Obaduga rzetelna. Osiedlam każdego. 8958

— Firma chrześcijańska —

68 Krowoderska 68, Kraków **R. PERSCHKE** Biura Bielackiej Farbiarni **farbuje** w żądanych kolorach trwale i tanio. 8868

Do sprzedania 2-cylindrowa wentylowa maszyna parowa o sile 300 do 350 koni m. wraz z kotłami w dobrym stanie Ciśn. robocze 6 atm., 52 obroty na minutę. Towarzystwo Akcyjne **Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej** dawniej Heinzel i Kunitzer **Łódź-Widzew.**

KAŻDA Z PAŃ

może mieć przerobiony kapelus z na obecny sezon, według najnowszych fasonów. Przyjmuje również do farbowania

JAN KURZYDŁO Pracownia Kapeluszy, Kraków, Szewska 18

Uwaga Panie i Panowie!

Z powodu tanich zakupów mam możność wyśiać każdemu parę za licznym pasowas resztek praktycznego, modnego i modnego towaru na całe ubranie 4.500 mk męskie lub kostjum damski za 4.500 mk Również są resztki w lepszych gatunkach na całe ubranie za Mk 8000, gatunek prima za 9000 Mk i cała za 12.000 Mk. Są modne resztki kordków, wolek, batystow, płócienek, kartusów i innych na bieliz, suknie, koszulki, poszwy, wyprawy i fartuchy po cenie za 1 metr Nr 1 Mk 550, Nr 2 650 Mk, Nr 3 750 Mk. **Zamówienia adresować: Skład fabryczny M. Bryl, 6801, Piotrkowska 68, w podwórzu.** Uwaga! Gdyby wysłany towar nie podobał się, zwracam pieniądze. 8715

WYKOŃCZALNIA

bielizny przyjmuje wszelką bieliznę do szycia damską, męską, dziecięcą i wyprawy. **Ładuje się i szaruje białki, obawotoczki, firanki i t. p.** **LIGA POMOCY PRZEMYSŁOWEJ, Kraków, Brodzka 13, I piętro.** 8707

NOWO OTWARTY MAGAZYN NOWOSCÍ
S. HABER, KRAKÓW, ULICA SIENNA L. 14
poleca na sezon wiosenny: Kapelusze, obuwie, bieliznę, krawaty i t. p. artykuły w największym wyborze oraz przybory toaletowe — po cenach konkurencyjnych. 8917

Panie i Panowie najkorzystniejszej i najmodniejszej ubiorów damskich i męskich pod firmą **SZYK** M. GISSER Floryańska Nro 36 I piętro na lewo. 8856 Wykonuje z własnych jakości z powiększonych materiałów. **Ceny przystępne, wykonanie artystyczne.**

MASZYNY DO WYROBÓW dachówek cementowych i wszelkich form do betonów wyrabia znana od lat fabryka 8958 **I. Staszko** w Skoczowie (Śląsk ciesz.).

Towarzystwo „OLEUM” w Warszawie wyłączna sprzedaż produktów naftowych Rafinerii nafty w Trzebinii, „Dros” w Drohobyczu i w Peczynie **Oddział w Krakowie: św. Gertrudy 14** Telefon Nr 2441. Sprzedaż wszelkich produktów naftowych ze składów w Krakowie lub wprost z rafinerii. 8935

PANIE I PANOWIE pragnący się ubierać szybko, gustownie i tanio zamawiają kostiumy, garnitury męskie i piaszcze w znanej wśród szerokiej publiczności firmie krawieckiej **MAURZYCY GISSER** 8874 Kraków, ulica Floryańska L. 36, I p., drzwi na prawo.

